

5. biblijska doktrina

Pevanje Gospodnje pesme u tuđoj zemlji

PRVI DEO: OPŠTI PREGLED

Ključni tekst: Psalam 137,4

Prisustvo patnje i zla u našoj sredini u umu mnogih pokreće složena pitanja u vezi sa Božjim karakterom. Zašto je Bog dozvolio da postoji greh? Zašto dozvoljava da nevini stradaju? Zašto je dozvolio da se greh i patnja nastave? Zašto zli napreduju? Da li su nas Božja obećanja data u Bibliji izneverila? Da li je Pismo samo divno književno remek-delovo – nadahnjuće ali ne i nadahnuto od strane Boga – za ljudе sklene duhovnosti? Ili, još gore, da li su Biblija i njena obećanja obmane pobožnih umova, ali bez ikakve osnove u realnosti, zato što, napisletku, Bog, kako sekularni umovi navode, ne postoji?

Žalosno je što moramo reći da je ovaj niz pitanja uobičajen među mnogim ljudima danas. Preispitivanje Božjih postupaka seje seme nepoverljivosti i sumnje u srcima drugih ljudi, naročito među mladima. Prečesto, kada se takva pitanja neverovanja jave u umu vernika, rezultat je da „ohladnjeće ljubav mnogijeh“ (Matej 24,12).

Psalmi su više od lepih pesama ispevanih Bogu na slavu. Oni imaju za cilj da izvrše snažan uticaj na naše razumevanje takvih složenih pitanja kao što je postojanje greha ili patnje. Kada analiziramo psaltir u svetlu ove izazovne teme, ponovo se čudimo sirovoj iskrenosti psalmista koju su iskazali u svojim molitvama. Njihova iskrenost nas podseća da mi, takođe, možemo da postavljamo pitanja o Gospodu; mi, takođe, možemo da izrazimo svoje sumnje Njemu. Bog će rado saslušati naše brige ukoliko Ga upitamo u veri i poniznosti. On će odgovoriti na naša ponizna pitanja i zabrinutost, dajući nam svetlost usred borbi sa sumnjom i strahom.

DRUGI DEO: KOMENTAR

Zašto je Bog dozvolio da postoje greh i patnja?

Iako se Psaltir ne bavi izričito ovim naročitim pitanjem, Psalmi 74 i 79, koji kazuju o razorenju Jerusalima, temelje se na ovim zabrinjavajućim pitanjima. Između ova dva psalma, zapažamo neke značajne sličnosti u vezi sa temom greha i patnje:

1. Oba psalma govore o uništenju voljenog grada (Psalam 74,3-9; Psalam 79,1-4), što u psalmisti budi žalost i jadikovanje.
2. U oba psalma Asaf želi da vidi da Gospod prekida uništenje (Psalam 74,10.11; Psalam 79,5-7). Prema tome, on pita Gospoda: „Dokle?“
3. Uzrok nesreće u Jerusalimu jeste greh naroda (Psalam 79,8-10). Samo 79. Psalm spominje ovaj razlog: Božji narod je pao.
4. U obe pesme Asaf ne gubi veru u svog nebeskog Cara (Psalam 74,12-17) ili poverenje u „silu mišice“ Njegove (Psalam 79,11).

Kao i Asaf, i mi možemo da pitamo zašto se suočavamo sa grehom, patnjom i smrću. Ovo su univerzalna pitanja koja su radoznali umovi postavljali od početka ljudske istorije. Odgovor je uvek isti: greh. Greh je neobičan uljez u Božjem delu stvaranja. Od sotonačnog pada na nebu do našeg palog stanja danas, bezakonje je izazvalo svu patnju i smrt u istoriji. Mogli bismo opravdano tvrditi da je Bog dao slobodnu volju svojim stvorenjima i, na osnovu toga, razmišljati o razvoju greha i patnje. Međutim, biblijski pisci se uzdržavaju od takvog pristupa. Hajde da se onda, kao što je Asaf učinio, pouzdamo u silu i mudrost našeg Stvoritelja da će rešiti ovo pitanje na Njegov način i u Njegovo vreme.

Zašto je Bog dozvolio da nevini stradaju?

Lekcija nas podseća da greh može doneti bolest (Psalam 41,3.4). Imajući ovo na umu, razmotrimo pitanje: „Zašto je Bog dozvolio da nevini stradaju?“ u svetlu četiri psalma: Psalam 6; Psalam 41; Psalam 88; Psalam 102.

Prvo, zapažamo da ove četiri pesme opisuju patnju koju su psalmisti doživeli zbog bolesti (Psalam 6,2.6.7; Psalm 41,3; Psalm 88,3-9; Psalm 102,3-7.9-11). Drugo, psalmisti mole Gospoda za izlečenje (Psalam 6,2.4; Psalm 41,1.4; Psalm 88,1.2.13.14; Psalm 102,1.2). Oni svoje izlečenje smatraju Božjom zaštitom u prisustvu njihovih neprijatelja (Psalam 6,8-10; Psalm 41,5-12; Psalm 102,15-19). Konačno, oni ubedljivo tvrde da bi, da su umrli, bili lišeni prilike da slave Božje ime (Psalam 6,5; Psalm 88,10-12).

U ovom trenutku u našoj analizi treba da primetimo da jevrejski um nije bio zainteresovan da postavlja filozofska pitanja o ljudskom bolu i patnji. Njihov fokus je radije bio na Bogu i Njegovoj slavi. Psalmisti priznaju da Gospod dozvoljava njihove žalosti (Psalam 6,1). Oni takođe priznaju da im samo On može dati zdravlje. Izlečeni od svojih boli, žele da svedoče o Božjim isceljujućim delima milosti.

Da li i mi svojim primerom pokazujemo isti stav kada smo pogođeni bolešću? Obično se žalimo: „Zašto ja, Gospode?“ Zar ne bi bilo bolje da se, u tom teškom trenutku, pouzdamo u Boga i čekamo Njegovu zaštitu da bismo mogli svedočiti o Njegovoj slavi?

Zašto Bog ne okonča našu sadašnju patnju?

Usred patnje mi često pitamo: „Gde je Bog?“ Ovo pitanje često izvire iz nas, sa mesta najdubljeg straha i očaja. U takvim trenucima naša težnja, kao ljudi, nije da morališemo ili da se na filozofski način bavimo svojim bolom i patnjom. Mi samo želimo odgovore i olakšanje. U svom očajanju, mi se često, kao što su činili i psalmisti, okrećemo Bogu za pomoć.

Zapazite da čak iako se čini da Stvoritelj nije prisutan, molba psalmiste glasi: „Slušaj molitvu moju, Gospode, i čuj jauk moj. Gledajući suze moje nemoj mučati.“ (Psalam 39,12) Psalmista zna da je Bog tamo, čak i ako nema spoljašnji znak božanskog prisustva. To je vera! Psalmista ne kaže: „Odustajem! Napuštam svoju veru zato što mi Bog ne odgovora. Dakle, On sigurno ne postoji.“ Umesto toga, psalmista ima poverenje u Boga i čeka da deluje u njegovu korist u pravom trenutku. „Osloni se na Gospoda, i čekaj Ga.“ (Psalam 37,7) Ako Bog čuti, vreme je da i mi takođe čutimo i čekamo. Pitanje ne treba da glasi: „Gde je Bog?“. Bog je tu, i On se stara o nama. Treba da pitamo: „Da li ćemo i mi biti tu, čekajući sa verom da deluje za nas?“

Da li su nas Njegova obećanja data u Pismu izneverila?

Psalam 77 dobro iskazuje osećanja sumnje i obeshrabrenja koja nas često pritiskaju u trenucima nevolje:

„Zar će se dovijeka gnjeviti na nas Gospod, i neće više ljubiti? Zar je za svagda prestala milost Njegova, i riječ se prekinula od koljena na koljeno? Zar je zaboravio milostiv biti i u gnjevu zatvorio milosrđe svoje?“ (Psalam 77,7-9)

Odgovor koji sam pisac daje je jednostavan ali veoma važan: setite se čuda koja je Bog učinio za vas u prošlosti (Psalam 77,11-20). „Pamtim djela Gospodnja.“ (Psalam 77,11) Nakon toga, psalmista opisuje najparadigmatski trenutak Božjeg delovanja u izrailjskoj istoriji: Izlazak iz Egipta. Psalmista se priseća čuda koja je Gospod učinio kada je izbavio svoj narod iz egipatskog ropstva (Psalam 77,14.15). Posebna pažnja je posvećena čudesnom razdvajaju Crvenog mora (Psalam 77,16-19): „Po moru bijaše put Tvoj.“ (Psalam 77,19) Psalmista se takođe seća kako je Bog vodio Mojsijevu i Aronovu službu (Psalam 77,20).

Kao što Duh proroštva tako prikladno savetuje: „Nemamo se čega plašiti u budućnosti ako ne zaboravimo put kojim nas je Gospod vodio, kao i Njegove pouke iz prošlosti.“ (*Testimonies for the Church*, sv. 9, str. 10)

Kada smo bolesni ili opterećeni nevoljom, dobro bi bilo da se uključimo u sledeću vežbu jačanja vere: istaknimo u dnevniku najdragocenije blagoslove koje nam je Gospod dao u životu, od najjednostavnijih do najupečatljivijih. Uostalom, zar se nije i psalmista prisećao?

Zašto zli napreduju?

David uvodi temu u razmatranje izloživši je u sledećem savetu: „Nemoj se žestiti gledajući nevaljalce.“ (Psalam 37,1) On ukratko obrazlaže svoj savet – oni koji čine zlo će propasti (Psalam 37,2) – pre nego što pređe na glavno pitanje, a to je vernik. David ohrabruje vernike sa nekoliko načela pobožnog života (Psalam 37,3-9). Ovi moralni imperativi su osnova za održavanje nečijeg mentalnog zdravlja i sposobnosti u nepravednom svetu. David umeće obećanja usred svojih imperativa, na sledeći način:

1. Osloni se na Gospoda...

2. Čini dobro;

Obećanje: Živi na zemlji i hrani istinu. (Psalam 37,3)

3. Teši se Gospodom,

Obećanje: I učiniće ti što ti srce želi. (Psalam 37,4)

4. Predaj Gospodu put svoj.

5. Uzdaj se u Njega,

Obećanje: On će učiniti. (Psalam 37,5) I izvešće kao vidjelo pravdu tvoju, i pravicu tvoju kao podne. (Psalam 37,6)

6. Osloni se na Gospoda,

7. I čekaj Ga;

8. Nemoj se žestiti gledajući koga gdje napreduje na putu svojem, čovjeka, koji radi što namisli. (Psalam 37,7)

9. Utišaj gnjev,

10. I ostavi jarost;

11. Nemoj se dražiti da zlo činiš. (Psalam 37,8)

Obećanje: Jer će se istrijebiti koji čine zlo, a koji čekaju Gospoda naslijediće zemlju. (Psalam 37,9)

Ovaj psalam je remek-deleno književne forme i sadržaja. Kad bismo se svesrdno potrudili da primenimo smernice sadržane u njemu, izbegli bismo mnoga razočarenja i gorčinu. Povrh toga, tekst psalma nam daje ohrabrujuća obećanja koja nas motivišu da primenimo ove pouke.

Psalmista se osvrće na iste misli u ostatku pesme: a) napredovanje bezbožnika (Psalam 37,12.14); b) zapovest da imamo poverenja u Gospoda (Psalam 37,27.34.37); c) ponašanje pravednih (Psalam 37,21.26.30.31); d) uništenje bezbožnika (Psalam 37,10.13.15.22.35.36.38); i e) obećanja vernima (Psalam 37,11.16-20.22-25.28.29.32.33.39.40). Pojmovi izraženi u ovom psalmu vredni su našeg najdubljeg proučavanja.

TREĆI DEO: PRIMENA U ŽIVOTU

Psalmista nas poziva da se oslonimo na Boga usred patnje i nevolja. Sa ove strane večnosti možda nećemo često dobiti jasne odgovore na naša složena pitanja. Ponekad možda nećemo osetiti prisustvo svog nebeskog Zaštitnika kraj sebe. Ili možemo smatrati da se Božja obećanja neće ispuniti. Međutim, ne smemo zaboraviti moralne imperativi psalmiste: oslonite se na Boga bez obzira na okolnosti; sećajte se Njegovih čuda u svom životu; dublje proučavajte Božju Reč; uhvatite se Božjih obećanja; i čvrsto se držite Gospoda! „Od Gospoda je spasenje pravednicima; On je Krjepost njihova u nevolji. Gospod će im pomoći, i izbaviće ih; izbaviće ih od bezbožnika, i sačuvaće ih, jer se u Njega uzdaju.“ (Psalam 37,39.40)